

prima instanță, Judecătoria Soroca, sediul Central
judecător: G. Purici
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți
judecători: S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz

dosarul nr. 2ra-711/2018

ÎNCHEIERE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, admisibilitatea recursurilor declarate de Vitalie Bugai și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vitalie Bugai împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Vitalie Bugai și s-a casat în parte hotărârea Judecătoria Soroca, sediul Central din 24 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La 11 iulie 2016, Vitalie Bugai s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 13 noiembrie 2015 în cauza penală nr. 2015320624 a fost reținut conform art. 166 Cod de procedură penală de către OUP al SUP a IP Soroca, despre ce a fost întocmit proces-verbal de reținere.

La 16 noiembrie 2015 prin ordonanța procurorului în procuratura Soroca a fost învinuit în aceea că, la 13 noiembrie 2015, între orele 08:00-09:30, în s. Egoreni, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate, a pătruns în domiciliul lui Igor Railean și de acolo a sustras și însușit bani în sumă de 13 190 euro, articole din aur la preț de 4 400 euro și diferite sticle cu băuturi alcoolice, la preț de 100 euro, în acest mod cauzându-i ultimului o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 17 690 euro.

După ce a expirat termenul reținerii, la 16 noiembrie 2015 a fost eliberat. Dar imediat de către procuror prin ordonanța din 16 noiembrie 2015 i-a fost aplicată obligarea de a nu părăsi localitatea pe un termen de 30 zile.

Ulterior, numai după solicitarea sa, prin scrisoarea nr. 0621/15-1011 din 21 martie 2016 a fost informat de procuror despre emiterea ordonanței de

scoaterea de sub urmărirea penală din motiv că, în acțiunile sale nu s-au stabilit elementele infracțiunii indicate, cu anexarea ordonanței din 29 decembrie 2015 în copie.

A mai afirmat reclamantul că, din momentul reținerii i-a declarat ferm OUP că, nu este vinovat, nu a comis infracțiunea data, nu are nici o legătură cu ea și nu cunoaște nimic despre furtul imputat.

În realitate nu era nici un temei legal pentru reținerea sa. A fost reținut în absența unei bănuieli rezonabile că ar fi săvârșit infracțiunea imputată, nu a fost identificat în calitate de participant al comiterii furtului de nici un martor ocular.

Reclamantul a indicat că, față de el a fost încălcat principiul general, potrivit căruia o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere.

Prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procurorului i-au fost încălcate grav și abuziv drepturile și libertățile fundamentale garantate de Constituție și de tratatele internațional, la care Republica Moldova este parte.

Potrivit ordonanței din 29 decembrie 2015 a procurorului urmează că, a fost scos de sub urmărirea penală în baza art.art.275 p.3) și 284 alin.(2) p.2) Cod de procedură penală, deoarece în acțiunile sale nu s-au stabilit elementele infracțiunii prevăzute de art.art.42,186 alin.(5) Cod penal.

A mai relatat că, prejudicial moral cauzat se manifestă prin faptul că, în momentul reținerii a fost stresat, zguduit și revoltat tare de această acțiune procesuală ilegală față de sine cu ignorarea totală a legii. Reținerea sa a durat 3 zile, și acestea 3 zile pentru el au durat prea mult, deoarece nu este vinovat. Apoi, din cauza că, a fost aplicată obligarea de a nu părăsi localitatea, timp de 30 zile s-a aflat acasă și a fost privat de posibilitatea de a se deplasa pentru chestiunile de familie.

A indicat că, informația despre reținerea sa în legătură cu sustragerea bunurilor din casa familiei Railean și despre învinuirea sa în furt a avut rezonanță mare în societate.

Mai mult, contrar prevederilor art. 12 al Legii nr. 1545, afirmă că până în prezent de către procuror nu i-au fost aduse scuze oficiale, deși ele trebuiau să fie aduse în termen de 15 zile, adică după 29 decembrie 2015.

Prejudiciul moral îl apreciază la suma de 60 000 lei, indicând, de asemenea că, în cadrul urmăririi penale în cauza nr. 2015320624 i-a fost acordată asistență juridică prin contract, și remunerarea serviciilor avocatului au constituit suma de 1 200 lei.

A solicitat reclamantul încasarea de la Ministerul Justiției al RM în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 60 000 lei și cheltuielile de asistență juridică acordată în cauza penală în mărime de 1 200 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 14 decembrie 2016 s-a admis parțial acțiunea lui Vitalie Bugai. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Vitalie Bugai prejudiciul moral în mărime de 6 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 200 lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 23 decembrie 2016 Vitalie Bugai a declarat apel, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei

Soroca, sediul Central din 14 decembrie 2016, cu emiterea a unei noi hotărâri prin care să fie încasată prejudiciul moral în mărime de 60 000 lei.

La 05 ianuarie 2017, Ministerul Justiției al RM a declarat apel nemotivat, apoi la 15 februarie 2017 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii cu emiterea a unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017 s-a admis apelul declarat de Vitalie Bugai. S-a casat hotărârea Judecătoriei Soroca din 14 decembrie 2016 în partea încasării cheltuielilor de judecată cu emiterea unei noi hotărâri prin care s-a încasat în beneficiul lui Vitalie Bugai suma de 1 200 lei cu titlu de prejudiciu material și 2 000 lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, hotărârea Judecătoriei Soroca din 14 decembrie 2016 s-a menținut.

La 29 decembrie 2017, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate (f.d. 204).

Iar, la 27 februarie 2018, Vitalie Bugai a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 29 martie 2018, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, în cazul în care copia deciziei instanței de apel a fost expediată participanților la proces conform scrisorii la 29 decembrie 2017 (f.d. 204), fiind recepționată de părți la 08 ianuarie 2018 și respectiv 03 ianuarie 2018, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 206, 209).

În susținerea recursului, Vitalie Bugai a indicat că, consideră neîntemeiată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele au aplicat eronat normele de drept material, au apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la materialele cauzei.

Totodată indică că, prima instanță și instanța de apel nu au constatat și nu au elucidat circumstanțele importante pricinii pe deplin, precum și și-au bazat soluțiile pe fapte neprobate.

Ministerul Justiției al RM în susținerea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele au aplicat eronat normele de drept material, au apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la materialele cauzei.

De asemenea indică că, prima instanță și instanța de apel nu a constatat și nu a elucidat circumstanțele importante pricinii pe deplin, precum și și-a bazat

soluțiile pe fapte neprobate, fapte care au dus la pronunțarea unor hotărâri neîntemeiate.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 14 martie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimaților cererile de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la examinarea cauzei, intimații nu au depus referință la cererile de recurs declarate, prin care să-și exprime opinia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că, Vitalie Bugai și Ministerul Justiției al RM în cererile de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursurilor au fost verificate minuțios, la judecarea cauzei în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Vitalie Bugai și Ministerul Justiției al RM, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Vitalie Bugai și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Galina Stratulat